

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/123/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5914010183
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5914010183.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Pavla Polku a JUDr. Dany Wänkeovej, na verejnom zasadnutí konanom 8. decembra 2015 prejednal odvolanie podané obžalovaným H. M. proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/39/2014 z 26.10.2015 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/39/2014 z 26.10.2015 v časti - vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného H. M., nar. XX.X.XXXX v T., trvale bytom M., okres T., t.č. M., Q. č. XXX, Česká republika,

o d s u d z u j e :

Podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., 36 písm. k), l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. 1T/39/2014 z 26.10.2015 bol obžalovaný H. M. uznaný za vinného zo spáchania prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že:

dňa 26.3.2013 uzavrel v Ružomberku na ul. Poľnej č. 58, v predajni spoločnosti R-COMP, s.r.o., E. Bohúňa 2064/9, Ružomberok, IČO: 36 783 561, ako dlžník so spoločnosťou Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany, zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zmluvu o revolvingovom úvere č. 4303115508, na základe ktorej vylákal od spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., Piešťany úver vo výške 490,10 Eur účelovo viazaný na nákup notebooku zn. Asus K55VD-SX378H v hodnote 754,- Eur tým, že do zmluvy v rozpore so skutočnosťou uviedol, že je od 01/2010 na dobu neurčitú zamestnancom u M. M., W. XXX, XXX XX W., s čistým mesačným príjmom 700,- Eur, úver sa zaviazal splácať v 12 mesačných splátkach po 54,18 Eur, následne úver nesplácal, čím spôsobil spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, škodu vo výške 581,88 Eur.

Za tento trestný čin bol odsúdený podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 1 rok. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd zaradil obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal riadne a včas odvolanie obžalovaný H. M. proti výroku o treste. V písomných dôvodoch odvolania prostredníctvom svojho obhajcu uviedol, že uložený trest nezodpovedá spáchanému skutku a nie je v ňom zohľadnený žiadny z penealogických cieľov, podľa ktorých sa má postupovať pri ukladaní trestov. Páchatelovi nemôže byť pri ukladaní trestu kladené za vinu prípadné pochybenie orgánov činných v trestnom konaní pri úkonoch vyšetrovania, ktoré spôsobí komplikácie pri počítaní a plynutí lehôt, či znemožní použitie niektorej zo zákonných fikcií. Ďalším dôvodom je, že obžalovaný napravil a vyrovnal škodu vzniknutú svojím konaním, čo potvrdil aj poškodený v listine o ukončení zmluvy a v súhlase so zmiernosťou z 20.7.2015. Obžalovaný zároveň navrhol ukončenie jeho trestného stíhania uzavretím zmiernosti v súlade s vyjadrením poškodeného, prípadne uzavretím dohody o vine a treste alebo uložením niektorého z alternatívnych ochranných opatrení, ako je trest domáceho väzenia. Taktiež obhajoba poukázala na vek obžalovaného, ktorý bol v čase spáchania skutku blízky veku mladistvých, a z tohto dôvodu by mohol súd použiť ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie, prípadne sám zmenil rozhodnutie o výške a druhu trestu.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obhajca obžalovaného uviedol, že obžalovaný je podľa jeho vedomostí na území Slovenskej republiky vedený ako bezdomovec. Žije v Českej republike v spoločnej domácnosti s družkou, s ktorou vychovávajú jej maloleté dieťa. V Českej republike má pracovať brigádne bez zmluvy, na území Slovenskej republiky by si mal platiť všetky odvody. Navrhol, aby krajský súd obžalovanému uložil miernejší druh aj výmeru trestu, pretože nepodmienečný trest obžalovaného ešte viac prepojí s kriminálnym prostredím.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie obžalovaného H. M. bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por. Odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Po splnení preskúmvacej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že odvolanie obžalovaného H. M. nie je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. S rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Po splnení prieskumnej povinnosti krajský súd zistil, že okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v ustanovení § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods. 7, právo na obhajobu - § 2 ods. 9, voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12, rovnosti (kontradiktórnosti) - § 2 ods. 14. Odvolací súd teda konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

K výroku o vine

V prvom rade je potrebné uviesť, že obžalovaný bol na hlavnom pojednávaní pred Okresným súdom Ružomberok konanom 26.10.2015 poučený podľa § 257 ods. 1 Tr. por. o práve urobiť niektoré z vyhlásení v zmysle § 257 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por., podľa § 257 ods. 4 Tr. por., ako aj o následkoch vyhlásenia v rozsahu podľa odsekov 5 a 8. Následne obžalovaný na hlavnom pojednávaní urobil vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, podľa § 257 ods. 1 písm. c) Tr. por. (č.l. 90), čím sa vzdal práva na prerokovanie svojej veci pred nestranným a nezávislým súdom na hlavnom pojednávaní v časti prieskumu správnosti skutkových zistení obžaloby. Uvedeným vyhlásením obžalovaný súčasne prejavil súhlas, že mu súd uloží trest bez dokazovania viny. Logickým dôsledkom rozhodnutia súdu prvého stupňa o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný, bol aj ďalší postup súdu, keď nevykonal dokazovanie v rozsahu priznanej viny.

Nakoľko na hlavnom pojednávaní pred okresným súdom nebolo vykonané dokazovanie súvisiace so skutkovými zisteniami obžaloby, nemohol ani krajský súd, ako súd odvolací, preskúmať, zasahovať, meniť, či spochybňovať skutkové zistenia a závery súdu prvého stupňa prezentované vo výroku o vine v napadnutom rozsudku.

Krajský súd bol však povinný preskúmať zákonnosť postupu okresného súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o prijatí vyhlásenia obžalovaného. Tiež bol povinný preskúmať, či zistený skutok bol správne právne posúdený. V tomto smere nezistil odvolací súd žiadne pochybenia.

K výroku o treste

Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj odvolací súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, na ochranu spoločnosti, jednak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu v trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), a jednak aj voči ďalším občanom - potencionálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia).

Podľa § 34 ods. 2, 3, 4 Tr. zák. páchatelovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody. Trest má postihovať iba páchatela, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou

Pri rešpektovaní obmedzeného revízneho princípu v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. sa predmetom odvolacieho prieskumu stal výrok súdu prvého stupňa o treste uloženom obžalovanému H. M..

Po preskúmaní obsahu spisového materiálu odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, pokiaľ ide o druh a výmeru uloženého trestu obžalovanému. Okresný súd, postupujúc v súlade so zásadami pre ukládanie trestov, i s prihliadnutím na ustanovenie § 49 ods. 2 Tr. zák., rozhodol správne, keď obžalovanému uložil nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, t.j. na dolnej hranici trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom, pretože je nesporné, že obžalovaný sa súdeného prečinu dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia (vec Okresného súdu Ružomberok, sp.zn. OT/7/2013). Uvedený trest považuje aj krajský súd za spravodlivý a objektívny obraz potrieb individuálnej

a najmä generálnej prevencie, pričom takto uložený trest v plnej miere odzrkadľuje možnosť nápravy a pomery obžalovaného. Iný, miernejší druh trestu, ktorého sa obžalovaný domáhal v písomných dôvodoch podaného odvolania, v prípade obžalovaného neprichádzal ani do úvahy, pretože pre uloženie tzv. „alternatívnych“ druhov trestov, napr. trestu povinnej práce alebo peňažného trestu, neboli splnené zákonné podmienky vyžadované v ustanovení § 54 Tr. zák., resp. v ustanovení § 56 a najmä § 57 Tr. zák.

K odôvodneniu výroku o treste urobenému okresným súdom krajský súd nemá čo dodať, nakoľko okresný súd aj uloženie trestu obžalovanému odôvodnil vyčerpávajúcim a dostatočným spôsobom.

Krajský súd, rovnako ako súd prvého stupňa, dospel k záveru, že v prípade obžalovaného existuje jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. l) Tr. zák. (obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a trestný čin úprimne oľutoval) a jedna priťažujúca okolnosť v zmysle § 37 písm. m) Tr. zák. (obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený). Odvolací súd obžalovanému priznal aj poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. k) Tr. zák. (t.j. že obžalovaný poškodenému v celom rozsahu dobrovoľne nahradil spôsobenú škodu). Aj keď tak obžalovaný učinil až v priebehu trestného konania - po vydaní trestného rozkazu, uvedenú okolnosť je potrebné vyhodnotiť v prospech obžalovaného.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Ustanovenie § 39 Tr. zák. je jedným z prostriedkov individualizácie trestu a prejavom depenalizácie Trestného zákona. Výnimočnosť použitia § 39 ods. 1 Tr. zák. o znížení trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom vyplýva už zo samotného názvu tohto ustanovenia. Nejde teda o pravidelný postup súdu a tiež preto jeho použitie nemôžu odôvodniť len bežne sa vyskytujúce skutočnosti. Postup podľa § 39 Tr. zák. potom umožňuje riešiť situácie, keď trest odňatia slobody uložený v rámci zákonnej sadzby by nezodpovedal okolnostiam konkrétneho prípadu a keď dolná hranica tohto trestu stanovená v zákone by bola pociťovaná ako prekážka brániaca uloženiu primeranejšieho trestu.

Okolnosťami prípadu z hľadiska použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. sú všetky skutočnosti, ktoré majú vplyv na posúdenie stupňa nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť a možnosti nápravy páchatel'a. Mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody možno tiež odôvodniť i okolnosťami, ktoré sú znakom príslušnej skutkovej podstaty trestného činu, pokiaľ ich význam alebo intenzita naplnenia výraznejšie vybočujú z obvyklých prípadov takýchto trestných činov a odôvodňujú zhovievavejší prístup pri ukladaní trestu. Medzi takéto skutočnosti by bolo možné zaradiť napr. spáchanie trestného činu pod tlakom závislosti alebo podriadenosti, spáchanie trestného činu pod vplyvom hrozby alebo nátlaku, spáchanie trestného činu pod vplyvom ťaživých osobných alebo rodinných pomerov, ktoré si páchatel' nezavinil sám, a pod. Za okolnosti prípadu, ktoré by si zasluhovali osobitnú pozornosť (a ktoré by umožňovali aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák.), treba považovať okrem už uvedených prípadov najmä skutočnosti, ktoré, ako už bolo uvedené, sú v zmysle ust. § 36 Tr. zák. významnými poľahčujúcimi okolnosťami.

Za pomery páchatel'a treba považovať rodinné a osobné pomery, ktoré sú v stave u každého páchatel'a pri uložení trestu vyvolať osobitne citeľný dopad. Ide v podstate o pomery (rodinné, osobné), ktoré existujú nie v čase páchania činu, ale v čase ukladania trestu. Za takéto pomery treba považovať predovšetkým narušený zdravotný stav, starostlivosť o početnú rodinu a skutočnú odkázanosť viacerých osôb na príjem zo zárobkovej činnosti páchatel'a, tehotenstvo páchatel'ky a pod. Pomery páchatel'a sú teda okolnosti, ktoré nemajú priamy vzťah k spáchaniu trestného činu a ktoré v rámci nebezpečnosti činu pre spoločnosť hodnotené nie sú. Sú to len osobné pomery páchatel'a.

Obžalovaný H. M. v písomných dôvodoch odvolania žiadal, aby mu bol uložený trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je krajský súd toho názoru, že v prípade obžalovaného H. M. nie sú splnené zákonné predpoklady k mimoriadnemu zníženiu trestu odňatia slobody pod zákonom stanovenú hranicu, tak ako sú predpokladané ustanovením § 39 ods. 1 Tr. zák.

Stavu veci a zákonu zodpovedá aj výrok o zaradení obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože obžalovaný v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu nebol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin.

Odvolací súd preskúmal správnosť konania, ktoré predchádzalo napadnutým výrokom rozsudku, a nezistil žiadne pochybenie. Nezistil ani chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané a ktoré by boli takej povahy, že by odôvodňovali po právoplatnosti rozsudku podanie mimoriadneho opravného prostriedku, a to dovolania na základe ustanovenia § 371 ods. 1 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.